บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สรุปผลได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเรื่องเวลาในการฝึกสอน การเตรียมการสอน การดำเนินการสอน การจัดกิจกรรมในห้องเรียน การวัดและประเมินผล บุคลิกภาพ และการปกครองชั้นเรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทยของนิสิตฝึกสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในเรื่องต่าง ๆ ดังกล่าวในข้อ 1

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน การสอนวิชาภาษาไทย และการสร้างเครื่องมือในการวิจัย จากนั้นได้สร้างแบบสอบถามขึ้น 1 ชุด เพื่อถามความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ แบบมาตราส่วนประเมินค่า และแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านการฝึกสอน และการสอนวิชาภาษาไทย จำนวน 5 ท่าน ตรวจพิจารณาให้ข้อเสนอแนะและแก้ไข เมื่อปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อเสนอแนะไว้แล้ว นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนซึ่งไม่ใช่ประชากรและตัวอย่างประชากร

จำนวน 30 คน แล้วนำผลจากการทดลองใช้นั้นมาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลังจากนั้นสร้างแบบสัมภาษณ์จำนวน 1 ชุด สำหรับสัมภาษณ์นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน เนื้อหาในแบบสัมภาษณ์ทั้งหมดนี้ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับความต้องการ และความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย นำแบบสัมภาษณ์ไปทดลองใช้กับนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน ซึ่งไม่ใช่ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร จำนวน 12 คน แล้วนำผลจากการทดลองใช้นั้นมาปรับปรุงแก้ไข แล้วจึงนำแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแล้วไปใช้กับประชากร และกลุ่มตัวอย่างประชากรดังนี้ แบบสัมภาษณ์ใช้สัมภาษณ์นิสิตฝึกสอน 13 คน อาจารย์นิเทศก์ 16 คน และนักเรียน 15 คน แบบสอบถามใช้ถามนิสิตฝึกสอน 13 คน อาจารย์นิเทศก์ 16 คน และนักเรียน 220 คน รวมประชากรและตัวอย่างประชากรที่ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 249 คน

<u>การวิเคราะห์ข้อมูล</u>

นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสถิติ คือตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย วิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และทดสอบค่า ที (t - test) แล้วนำเสนอในรูปตารางและความเรียง สำหรับในตอนที่ 3 ข้อมูลซึ่งได้จากแบบสอบถามแบบเปิดโอกาสให้ตอบโดยเสรี และในตอนที่ 4 ข้อมูลซึ่งได้จากการสัมภาษณ์ นำเสนอในรูปความเรียง

<u>สรุปผลการวิจัย</u>

<u>ตอนที่ 1</u> สถานภาพของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน

นิสิตฝึกสอนวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 18 - 21 ปี สอนวิชาภาษาไทยสัปดาห์ละ 1 - 5 คาบ ส่วนใหญ่จะสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สำหรับอาจารย์นิเทศก์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุระหว่าง 31 - 35 ปี

มีวุฒิทางการศึกษาระดับปริญญาตรี ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการสอนภาษาไทยมาแล้ว ระหว่าง 11 – 15 ปี โดยมีชั่วโมงสอนสัปดาห์ละ 16 คาบ และมีประสบการณ์ในการเป็นอาจารย์นิเทศก์ 11 – 15 ปี ส่วนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นชาย มีอายุระหว่าง 14 – 16 ปี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย

2.1 นิสิตฝึกสอนและอาจารย์นิเทศก์มีความคิดเห็นต่อการเตรียมการสอนของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การเตรียมกิจกรรมการเรียนการสอนได้เหมาะสมกับนักเรียน เตรียมวิธีการวัดและประเมินผลได้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสอน และเตรียมค้นเนื้อหาความรู้เพิ่มเติมประกอบการสอนได้ถูกต้อง และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ได้เหมาะสม เตรียมเนื้อหาที่นำมาสอนในแต่ละชั่วโมงได้เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร เตรียมวิธีสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและนักเรียน เตรียมอุปกรณ์การสอนได้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและนักเรียนเตรียมค้นเนื้อหาความรู้เพิ่มเติมประกอบการสอนจากที่อื่น และเตรียมจัดบรรยากาศในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา

2.2 นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเวลาในการฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง ควรจัดฝึกสอนในภาคเรียนที่ 2 ระยะเวลาประมาณ 12 สัปดาห์ และควรจัดฝึกสอนทั้ง 2 ภาคเรียน ระยะเวลาประมาณ 12 สัปดาห์

2.3 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการสอนของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การนำเข้าสู่บทเรียนได้สอดคล้องกับเรื่องที่สอน สอนเนื้อหาได้ถูกต้อง สอนภาษาไทยโดยเน้นให้นักเรียนมีพัฒนาการทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน อธิบายเนื้อหาวิชาได้ชัดเจน

ยกตัวอย่างได้เหมาะสมกับเนื้อหาและสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันของนักเรียน บอกจุดมุ่งหมายของการสอนในแต่ละเรื่องให้นักเรียนทราบ และสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น

2.4 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในห้องเรียนของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ในเรื่อง การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน ให้นักเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในกิจกรรม จัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และเน้นให้นักเรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

2.5 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้สื่อการสอนของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง การเขียนกระดานดำเป็นระเบียบ ใช้อุปกรณ์การสอนได้ตรงกับเนื้อเรื่องที่สอน ใช้อุปกรณ์การสอนที่มีขนาดใหญ่พอที่นักเรียนจะเห็นได้ทั่วถึง และให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาหรือทำอุปกรณ์ และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง ใช้อุปกรณ์การสอนที่มีราคาถูก ที่จะช่วยประหยัดเวลาในการอธิบายเนื้อหา

2.6 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ การวัดและประเมินผลของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง วัดและประเมินผลท้ายชั่วโมงที่สอน วัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า ให้อภิปรายแสดงความคิดเห็น ให้ทำแบบฝึกหัด บอกให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายในการวัดและประเมินผล วัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนเล่นละครประกอบบทเรียนและให้แสดงบทบาทสมมุติ

2.7 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง แต่งกายสะอาดเรียบร้อย ตรงต่อเวลา มีอารมณ์ดีใจเย็นยิ้มแย้มอยู่เสมอ มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ และมีมนุษยสัมพันธ์ดีกับนักเรียนและบุคคลอื่น ๆ ในโรงเรียน และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง สามารถควบคุมอารมณ์ได้ไม่แสดงอารมณ์ต่าง ๆ ต่อหน้านักเรียน

2.8 ทั้ง 3 กลุ่ม มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปกครองชั้นเรียนของนิสิตฝึกสอนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง สนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่สอนและขณะที่ทำกิจกรรม และจำชื่อนักเรียนได้หมดทุกคน และมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง และใช้วิธีการให้รางวัลและการลงโทษได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์

<u>ตอนที่ 3</u> ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทยในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การเตรียมการสอน

อาจารย์นิเทศก์ เสนอแนะว่านิสิตควรจะค้นคว้าความรู้นอกเหนือจากหนังสือเรียนเกี่ยวกับเรื่องสนุก ๆ มาประกอบการสอน และควรจะมีความแม่นยำในเรื่องคำศัพท์ สำหรับนิสิตฝึกสอนเสนอแนะว่าทางโรงเรียนควรจะบอกให้นิสิตทราบถึงระดับชั้นที่จะสอนก่อนเปิดเทอม เพื่อให้นิสิตมีเวลาเตรียมการสอน

3.2 เวลาในการฝึกสอน

นิสิตฝึกสอน มีความเห็นว่าระยะเวลาในการฝึกสอนเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันเหมาะสมแล้ว แต่อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนเห็นว่าควรจัดให้มีการฝึกสอนตลอดภาคเรียน เพื่อให้นิสิตมีประสบการณ์ในการสอนมากขึ้น

3.3 การดำเนินการสอน

นิสิตฝึกสอนเสนอแนะว่า ในเวลาที่เรียนวิธีสอน อาจารย์ผู้สอนควรจะแนะนำการใช้วิธีสอนให้เหมาะกับสภาพนักเรียนแต่ละโรงเรียน สำหรับอาจารย์นิเทศก์และนักเรียน เสนอแนะว่า นิสิตควรสอนเนื้อหาให้ละเอียด ยกตัวอย่างมาก ๆ ควรจะเล่าเรื่องตลกขบขันที่เกี่ยวกับบทเรียนบ้าง และควรฝึกทักษะการเขียนให้มาก ๆ

3.4 การจัดกิจกรรมในห้องเรียน

นิสิตจัดกิจกรรมไม่ได้มาก เพราะทางโรงเรียนเน้นเนื้อหา ทางโรงเรียนควรจะเน้นกิจกรรมมากกว่าเนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมมาก ๆ นี้จะทำให้นักเรียนกล้าแสดงออก และทำให้เข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น กิจกรรมที่จัดไม่ควรจะมีแต่เกมอย่างเดียว ควรจะจัดกิจกรรมแปลก ๆ อาจจะดัดแปลงจากที่พบเห็นทางสื่อมวลชนก็ได้

3.5 การใช้สื่อการสอน

นิสิตไม่ควรใช้สื่อการสอนที่ซ้ำซากจำเจ ควรใช้สื่อการสอนหลาย ๆ ประเภทอาจจะใช้ของจริงหรือจัดนิทรรศการ ในเวลาใช้สื่อการสอนควรให้นักเรียนดูได้ทั่วถึงทุกคน อาจารย์นิเทศก์ควรแนะนำนิสิตเกี่ยวกับแหล่งวิทยาการและสถานที่จะหาสื่อการสอน นอกจากนี้ควรดำเนินการให้นิสิตมีการแลกเปลี่ยนสื่อการสอนกันในระหว่างที่ฝึกสอน และทางโรงเรียนควรจะเตรียมสื่อการสอนประเภทอุปกรณ์ เช่นเครื่องเล่นเทป เครื่องฉายสไลด์ ฯลฯ

3.6 การวัดและประเมินผล

อาจารย์พี่เลี้ยงควรจะบอกให้นิสิตทราบถึงวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนของนักเรียน นิสิตควรจะบอกนักเรียนให้ทราบถึงวิธีการวัดและประเมินผล การวัดและประเมินผลนี้ไม่ควรให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดอย่างเดียว ควรใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง เช่นให้นักเรียนตอบคำถาม เล่นเกม แสดงละคร ย้อนบทเรียนที่เรียนไปแล้ว ให้นักเรียนส่งสมุดจด นอกจากนี้ควรจะทำการทดสอบทุกครั้ง หลังจากที่เรียนจบแต่ละเรื่อง

3.7 บุคลิกภาพ

ก่อนออกฝึกสอนทางคณะควรฝึกให้นิสิตมีโอกาสออกมาสอนหน้าชั้นหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้นิสิตมีความมั่นใจในตัวเองมากขึ้น เพราะในเวลาสอนนิสิตไม่ค่อยมองหน้านักเรียน นิสิตควรมองหน้านักเรียนทุกคน และกวาดสายตาให้ทั่วถึง เพื่อปรามนักเรียนที่กำลังเล่นหรือคุยหันมาสนใจการเรียน

3.8 การปกครองชั้นเรียน

นิสิตไม่ควรจะปล่อยให้นักเรียนพูดคุยหรือเล่นในเวลาเรียน และไม่ควรจะเล่นกับนักเรียนมากเกินไป ควรจะให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะนักเรียน

ที่ไม่สนใจเรียนควรจะเรียกออกมาพูดคุยเป็นการส่วนตัวเพื่อซักถามปัญหา อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนควรให้รายละเอียดเกี่ยวกับนักเรียนห้องที่นิสิตจะต้องสอนเพื่อนิสิตจะได้ทราบถึงปัญหาของนักเรียน และทางโรงเรียนไม่ควรให้นิสิตสอนนักเรียนห้องที่มีปัญหาทางกรอบครัว นักเรียนที่มีปัญหาในเรื่องนั้นมักจะไม่สนใจในการเรียน และมีพฤติกรรมก้าวร้าวโดยเฉพาะกับนิสิตฝึกสอน ซึ่งนักเรียนถือว่าไม่ใช่อาจารย์ประจำ

3.9 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ทางคณะควรจัดตารางสมุดบันทึกการสอนที่ดีตารางมาให้เรียบร้อย เตรียมสื่อการสอนไว้ให้นิสิตได้ยืมในเวลาฝึกสอน จัดสัมมนาในระหว่างฝึกสอนทุกสัปดาห์ เพื่อให้นิสิตแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และช่วยกันแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในระหว่างฝึกสอน ให้นิสิตฝึกสอนวิชาเดียว ควรส่งอาจารย์จากคณะไปสาธิตการสอนภาษาไทยแก่อาจารย์ตามโรงเรียนต่าง ๆ

ตอนที่ 4 สรุปผลการสัมภาษณ์นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน เกี่ยวกับความต้องการและความคิดเห็นทั่วไปเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย

4.1 สรุปผลจากการสัมภาษณ์นิสิตฝึกสอน

นิสิตฝึกสอนมีทัศนคติที่ดีต่อการสอนวิชาภาษาไทย และเห็นว่าวิชานี้น่าเรียน ถ้าผู้สอนจะจัดกิจกรรมและนำวิธีสอนแบบต่าง ๆ มาใช้ จากการฝึกสอนวิชาภาษาไทยทำให้นิสิตได้เห็นปัญหาต่าง ๆ ในการสอนวิชาภาษาไทย เช่น ปัญหาในด้านการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน ก่อนออกฝึกสอนนิสิตอยากให้ทางคณะให้คำแนะนำเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนและนักเรียนที่นิสิตจะออกไปฝึกสอน อยากให้ทางโรงเรียนบอกระดับชั้นที่จะให้นิสิตสอน ในด้านวิชาการอยากให้ทางคณะเพิ่มความรู้เกี่ยวกับนาฏศิลป์ ในระหว่างที่ฝึกสอนนิสิตอยากให้ทางคณะเตรียมสื่อการสอนไว้บริการแก่นิสิต ทางโรงเรียนควรให้ความสะดวกแก่นิสิตในเรื่องการยืมอุปกรณ์ การประเมินผลการฝึกสอนนั้นควรจะยกเลิกการสอบสอน สำหรับลักษณะอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะที่นิสิตต้องการคือ มีความรู้ในวิชาภาษาไทยเป็นอย่างดี มีประสบการณ์ในการสอนวิชาภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษามาก่อน ลักษณะอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนที่นิสิตต้องการคือ จะต้องมีความรู้ในวิชาภาษาไทยเป็นอย่างดี สามารถแนะนำวิธีสอนภาษาไทยให้แก่นิสิตได้ และเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี

4.2 สรุปผลจากการสัมภาษณ์อาจารย์นิเทศก์

อาจารย์นิเทศก์มีทัศนคติที่ดีต่อนิสิตฝึกสอน เห็นว่าทางคณะได้เตรียมนิสิตมาดีแล้ว นิสิตไม่ค่อยสร้างปัญหาอะไรให้ อาจารย์นิเทศก์ส่วนมากประสบปัญหามีงานต้องรับผิดชอบและมีชั่วโมงสอนมากจึงไม่ค่อยมีเวลาดูนิสิตอย่างใกล้ชิด ลักษณะนิสิตฝึกสอนที่อาจารย์นิเทศก์ต้องการ ก็จะต้องมีการเตรียมพร้อมในทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเตรียมการสอน การดำเนินการสอน ข้อบกพร่องที่นิสิตควรแก้ไข ก็ควรจะปกครองให้นักเรียนอยู่ในระเบียบวินัย สำหรับการประเมินผลการฝึกสอนนี้ควรจะเลิกการสอบสอน

4.3 สรุปผลจากการสัมภาษณ์นักเรียน

นักเรียนส่วนมากมีทัศนคติที่ดีต่อนิสิตฝึกสอน นักเรียนพอใจในการสอนของนิสิตและเห็นว่านิสิตสอนดีแล้ว แต่ควรจะทำโทษนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนบ้าง ลักษณะนิสิตฝึกสอนที่นักเรียนต้องการก็อ ให้เตรียมนิทานสนุก ๆ มาเล่าให้นักเรียนฟัง นำวิธีการสอนหลาย ๆ อย่างมาใช้ ให้นักเรียนเล่นละครบ้าง ๆ มีความยุติธรรม ให้ความเป็นกันเองกับนักเรียนทุกคน

<u>อภิปรายผลการวิจัย</u>

จากการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

1. <u>การเตรียมการสอน</u>

นิสิตฝึกสอนมีความเห็นในระดับน้อยว่านิสิตเตรียมจัดบรรยากาศในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ที่เป็นเช่นนี้อาจมีหลายสาเหตุด้วยกัน ประการแรกอาจจะเป็นเพราะว่าตามโรงเรียนส่วนมากไม่ได้ให้นักเรียนเรียนอยู่ประจำห้อง นักเรียนจะเปลี่ยนห้องเรียนไปเรื่อย ๆ อีกประการหนึ่งสภาพห้องเรียนของโรงเรียนหลายแห่งที่นิสิตไปฝึกสอนมีสภาพไม่เหมาะสม เช่นเป็นอาคารชั่วคราว บางโรงเรียนอยู่ติดถนนมีเสียงดัง โรงเรียนบางแห่งมีนักเรียนสองรอบ ห้องเรียนแต่ละห้องจึงมีนักเรียนสับเปลี่ยนเข้ามาเรียนอยู่เสมอ จากสาเหตุที่กล่าวนี้ ทำให้นิสิตไม่สามารถจัดเตรียมบรรยากาศของ

ห้องเรียนได้ อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้อาจารย์นิเทศก์มีความเห็นในระดับมากว่านิสิตเตรียมจัดบรรยากาศในห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา แสดงว่าอาจารย์นิเทศก์ได้ทราบปัญหาในเรื่องนี้ และเห็นว่านิสิตพยายามเตรียมในเรื่องนี้อยู่เหมือนกัน แต่สภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่อำนวยให้

การเตรียมการสอนในเรื่องอื่น ๆ นั้น นิสิตฝึกสอนและอาจารย์นิเทศก์มีความเห็นในระดับมากที่สุดและมากเกือบทุกเรื่อง นับว่านิสิตฝึกสอนเตรียมการสอนได้ดีมาก ซึ่งงานวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิไลวรรณ ทรัพย์เจริญ (2521) ที่พบว่าสมรรถภาพที่จำเป็นมากที่สุดสำหรับครูภาษาไทยได้แก่สมรรถภาพในการเตรียมการสอน แสดงว่านิสิตทราบว่าการเตรียมการสอนเป็นหน้าที่ของครูโดยตรง และเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งสำหรับการสอนที่ดี การเตรียมการสอนเป็นเครื่องช่วยให้ครูไม่สอนออกนอกลู่นอกทาง มีเป้าหมายที่แน่นอน ทำให้ครูมั่นใจในตัวเองยิ่งขึ้น กิจกรรมต่าง ๆ ในการสอนจะเป็นระเบียบติดต่อกันตามลำดับขั้นไม่สับสน (สมบัติ แสงรุ่งเรือง และประถม แสงสว่าง ม.ป.ป.: 8)

2. <u>ระยะเวลาในการฝึกสอน</u>

นิสิตฝึกสอนมีความเห็นว่าระยะเวลาฝึกสอนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน คือฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ระยะเวลาประมาณ 12 สัปดาห์นั้นเหมาะสมแล้ว ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับความคิดเห็นของฝ่ายจัดประสบการณ์วิชาชีพวิทยาลัยครูธนบุรี (2523: 2) ที่พบว่าระยะเวลาของการฝึกสอนตามที่หลักสูตรของสถาการฝึกหัดครูกำหนดไว้เพียง 8 สัปดาห์นั้นน้อยไป ทางวิทยาลัยจึงยืดเวลาการฝึกสอนเป็น 12 สัปดาห์ ทั้งระดับปริญญาตรี และระดับประกาศนียบัตร

สำหรับอาจารย์นิเทศก์และนักเรียน มีความเห็นว่าระยะเวลาฝึกสอนที่เหมาะสมควรจัดฝึกสอนในภาคเรียนที่ 1 ระยะเวลาตลอดภาคเรียน ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับการวิจัยของ พัชรินทร์ ลาวัลยกุล (2521) และวราภรณ์ ปะทะยศ (2523) ที่พบว่าทั้งอาจารย์นิเทศและนิสิตฝึกสอนมีความเห็นว่า ระยะเวลาในการฝึกสอนน้อยไป ควรจัดให้ฝึกสอนตลอดภาคเรียน จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าทั้งอาจารย์นิเทศก์และนักเรียนต่างก็มีทัศนคติที่ดีต่อการฝึกสอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่านิสิตคงจะสอนได้ดีเหมือนกับ

อาจารย์ประจำวิชา อาจารย์นิเทศก์และนักเรียนจึงอยากให้นิสิตฝึกสอนตลอดเทอม เพื่อนิสิตจะได้มีประสบการณ์ในการสอนมากยิ่งขึ้น

3. การดำเนินการสอน

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นในระดับน้อยว่า นิสิตบอกจุดมุ่งหมายของการสอนในแต่ละเรื่องให้นักเรียนทราบ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะนิสิตไม่ทราบว่าในปัจจุบันนี้ทางกระทรวงศึกษาธิการ มีคำสั่งให้ครูที่สอนทุกคนต้องชี้แจงนักเรียนเกี่ยวกับจุดประสงค์ในการสอนแต่ละเรื่อง เพื่อประโยชน์ในการวัดและประเมินผล และการสอนซ่อมเสริม เพราะฉะนั้นอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนควรจะชี้แจงให้นิสิตทราบในเรื่องนี้ เมื่อเวลาออกไปเป็นครูจริง ๆ นิสิตจะได้ปฏิบัติได้ถูกต้อง

นอกจากนี้นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนมีความเห็นในระดับน้อยว่า นิสิตสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น อาจจะเป็นเพราะนิสิตมีประสบการณ์ในการสอนน้อย อย่างไรก็ตามในเรื่องนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญเพราะว่าการสอนภาษาไทยให้มีประสิทธิภาพนั้น นอกจากจะมีการสัมพันธ์ระหว่างเนื้อหาและทักษะต่าง ๆ ในสายวิชาภาษาไทยด้วยกันเองแล้ว ควรที่จะได้จัดการเรียนการสอนภาษาไทยให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ อีกด้วย เพื่อให้การเรียนการสอนมีความหมายแก่นักเรียนยิ่งขึ้น (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรัมพรรย์ 2523: 76)

สำหรับการดำเนินการสอนในเรื่องอื่น ๆ นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นในระดับมากเกือบทุกเรื่อง นับว่านิสิตดำเนินการสอนได้เหมาะสมมาก อาจเนื่องมาจากนิสิตฝึกสอนเตรียมการสอนมาแล้วเป็นอย่างดี ทำให้การดำเนินการสอนเป็นไปตามลำดับไม่สับสน นอกจากนี้อาจเนื่องมาจากการที่นิสิตฝึกสอนได้สอนตรงวิชาเอก ซึ่งนิสิตมีความถนัดและมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาภาษาไทยอยู่แล้ว นิสิตจึงตั้งใจสอนอย่างเต็มที่ ทำให้การดำเนินการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การจัดกิจกรรมในห้องเรียน

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนมีความเห็นว่า นิสิตจัดกิจกรรมในห้องเรียนได้เหมาะสมมาก และนิสิตจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียน

แต่ละคน นับว่านิสิตมีความสามารถในการนำความรู้ที่ได้เรียนแล้วมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม การที่นิสิตฝึกสอนจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของนักเรียนแต่ละคน แสดงว่านิสิตได้นำหลักจิตวิทยาการศึกษาที่เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลมาใช้ในการฝึกสอน การจัดกิจกรรมโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นสิ่งสำคัญ ทั้งนี้เพราะนักเรียนในห้องหนึ่ง ๆ ย่อมมีความแตกต่างกันออกไปทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สติปัญญา และสังคม (อบรม สินภิบาล และกุลชลี องค์สิริพร 2524: 47) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใดแบบหนึ่งโดยเฉพาะ ไม่สามารถสนองความต้องการของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง การเลือกกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับความสามารถของนักเรียนจะต้องพิจารณาว่า นักเรียนที่มีเชาวน์ปัญญาสูงจะเรียนได้ดีในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใด ลักษณะใดเหมาะสมกับนักเรียนที่มีสติปัญญาปานกลาง และการจัดกิจกรรมแบบใดเหมาะสมกับนักเรียนที่มีสติปัญญาดีที่สุด วิธีสอนแต่ละแบบเหมาะสมกับนักเรียนบางลักษณะเท่านั้น หากใช้วิธีสอนแบบหนึ่งกับนักเรียนกลุ่มนี้แล้วไม่ได้ผล วิธีสอนแบบอื่นอาจประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดีก็ได้ (เอนกกุล กรีแสง และเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ 2520: 142)

นอกจากนี้ นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นในระดับมากว่า นิสิตจัดกิจกรรมโดยให้นักเรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน แสดงว่านิสิตมีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพราะว่าตามหลักการของหลักสูตรนี้ จะมุ่งฝึกให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์ เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญที่สามารถจะนำไปใช้ปฏิบัติและประกอบอาชีพได้จริง (สุจริต เพียรชอบ 2524: 52) การที่นิสิตจัดกิจกรรมได้สอดคล้องกับหลักสูตรก็เท่ากับว่า นิสิตจัดการเรียนการสอนได้สอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาของชาติ

5. <u>การใช้สื่อการสอน</u>

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นในระดับมากว่า นิสิตเขียนกระดานดำเป็นระเบียบ ตัวหนังสือที่นิสิตเขียนบนกระดานดำมีขนาดเหมาะสม อ่านได้ชัดเจน นิสิตใช้อุปกรณ์การสอนได้ตรงกับเนื้อเรื่องที่สอน ใช้อุปกรณ์การสอนที่มีขนาดใหญ่พอที่นักเรียนจะเห็นได้ทั่วถึง ใช้อุปกรณ์การสอนที่มีราคาถูก และประหยัดเวลา

ในการอธิบายเนื้อหา นับว่านิสิตมีทักษะในการใช้สื่อการสอนมาก สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาหรือทำอุปกรณ์นั้น นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนมีความเห็นในระดับน้อย ซึ่งอาจจะเป็นเพราะนิสิตเห็นว่านักเรียนมีงานหลายอย่างที่ต้องทำ และการจัดหาอุปกรณ์การสอนนี้ก็ไม่ใช่หน้าที่ของนักเรียนโดยตรง ทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วสื่อการสอนที่ดีที่สุด ก็คือสื่อการสอนที่ครูกับนักเรียนช่วยกันสร้างขึ้นมา เป็นเครื่องหมายของความร่วมมือและความภูมิใจที่ได้เห็นผลงานของตน (อธิพร ศรียมก 2523: 70) เพราะฉะนั้นนิสิตจึงควรให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดหาหรือทำอุปกรณ์ด้วย นอกจากนักเรียนจะภูมิใจที่ได้เห็นผลงานของตนแล้ว จะช่วยทำให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนยิ่งขึ้น เพราะการที่นักเรียนจะทำหรือหาอุปกรณ์ใด ๆ นักเรียนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในบทเรียนนั้นบ้าง

6. <u>การวัดและประเมินผล</u>

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นในระดับน้อยว่านิสิตบอกจุดมุ่งหมายและวิธีดำเนินการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ ในปัจจุบันการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ที่ครูกำหนดไว้ ถ้านักเรียนทราบจุดประสงค์และวิธีดำเนินการวัดและประเมินผลของครู นักเรียนจะสนใจ ตั้งใจเรียน และเตรียมตัวให้พร้อมอยู่เสมอ ดังนั้นครูควรบอกจุดมุ่งหมาย และวิธีดำเนินการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบ

ในเรื่องวิธีการวัดและประเมินผลนั้น นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความคิดเห็นในระดับมากว่า นิสิตวัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการวิจัยของปองจิต ออนเผ่า (2522) ที่พบว่า ครูภาษาไทยมักจะวัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนตอบคำถามปากเปล่า และให้ทำแบบฝึกหัดเป็นการบ้าน การวัดผลด้วยวิธีที่กล่าวมานี้นับว่าเป็นการวัดที่ดีวิธีหนึ่ง ซึ่งครูสามารถวัดและประเมินผลได้อย่างรวดเร็ว และสามารถทราบข้อบกพร่องของนักเรียนเป็นรายบุคคล สำหรับวิธีการวัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนเล่นละครประกอบบทเรียน และให้นักเรียนแสดงบทบาทสมมุตินั้น นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นในระดับน้อย ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะนิสิตคิดว่าจะเป็นเรื่องยุ่งยาก และเสียเวลาก็ได้ ทั้ง ๆ ที่การให้นักเรียนมีโอกาสแสดง

บทบาทสมมุตินี้เป็นวิธีที่ดี ดังผลการวิจัยของ จุฬาลักษณ์ โกศลานันท์ (2515) และสุชาติ วงศ์สุวรรณ (2524) ที่พบว่า นักเรียน ครูผู้สอนภาษาไทย และผู้บริหาร เห็นว่าควรมีการเรียนการสอนภาษาไทยโดยให้นักเรียนแสดงละคร และแสดงบทบาทสมมุติ ฉะนั้นถ้านิสิตจะใช้วิธีการวัดและประเมินผลโดยให้นักเรียนแสดงละครและแสดงบทบาทสมมุติก็จะเป็นการดี เพราะจะช่วยให้นักเรียนได้แสดงออกและมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ทั้งครูจะได้สังเกตความสามารถ และทัศนคติจากการแสดงออกของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ตามหลักการวัดผลที่ดีก็เสนอแนะให้มีการใช้วิธีการวัดผลหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมของผู้เรียนทุก ๆ ด้าน (ชุมพร ยงกิตติกุล และประคอง กรรณสูต 2519: 33) ดังนั้นในการวัดและประเมินผลวิชาภาษาไทย นิสิตจึงควรจะใช้วิธีการหลาย ๆ อย่าง เพื่อให้การวัดและประเมินผลบรรลุตามวัตถุประสงค์ยิ่งขึ้น

7. บุคลิกภาพ

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นว่า นิสิตแต่งกายสะอาด เรียบร้อย ถูกต้องตามระเบียบ จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า นิสิตได้คำนึงถึงความสำคัญในเรื่องการแต่งกายมาก เพราะการแต่งกายเป็นสิ่งที่ช่วยเสริมบุคลิกภาพของครูอย่างยิ่ง ครูที่แต่งกายเรียบร้อยย่อมส่งเสริมบุคลิกภาพของตนได้มาก และทำให้นักเรียนเกิดความประทับใจ ดังผลการวิจัยของสุวรรณา เนตยากร (2519) ที่พบว่าลักษณะของครูที่ผู้ปกครองและนักเรียนต้องการก็อ แต่งกายเหมาะสม สุภาพ

สำหรับบุคลิกภาพในเรื่องอื่น ๆ นั้น อาจารย์นิเทศก์ นิสิตฝึกสอน และนักเรียนมีความเห็นว่านิสิตเป็นคนอารมณ์ดี ใจเย็น ยิ้มแย้มอยู่เสมอ ซึ่งบุคลิกภาพในเรื่องนี้เป็นสิ่งสำคัญมากสำหรับผู้ที่จะสอนวิชาภาษาไทย เพราะจากการวิจัยของรัฐฎาพรรณ เศรษฐวัฒน์ (2510) และพรสวรรค์ วงศ์วิไลทอง (2515)พบว่า นักเรียนต้องการให้ครูภาษาไทยยิ้มแย้มแจ่มใส มีอารมณ์ดี และเป็นกันเองกับนักเรียน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่าอารมณ์ของครูจะมีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนของนักเรียนมาก ถ้าครูมีอารมณ์ดี ใจเย็น ยิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ ก็จะทำให้บรรยากาศในชั้วโมงภาษาไทยน่าเรียน นักเรียนก็กล้าแสดงความคิดเห็นและความสามารถที่มีอยู่ ในทางตรงกันข้ามถ้าครูภาษาไทยดุน่ากลัว สอนโดยใช้อารมณ์ นักเรียนจะเรียนด้วยความหวาดกลัว ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ และอาจจะเกลียดวิชาภาษาไทย

หรือถ้าผู้สอนเป็นนิสิตฝึกสอน นักเรียนอาจจะมีปฏิกริยาในเวลาเรียนได้

8. การปกครองชั้นเรียน

นิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียน มีความเห็นว่านิสิตสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงในขณะที่สอน ขณะที่ทำกิจกรรมในชั้นเรียน และนิสิตยังจำชื่อนักเรียนได้หมดทุกคน การให้ความสนใจแก่นักเรียนในขณะที่สอนนี้ ย่อมทำให้การปกครองชั้นเรียนเป็นระเบียบได้ เพราะในขณะที่กรูสอนหรือให้นักเรียนทำกิจกรรม นักเรียนบางคนอาจจะไม่ตั้งใจเรียน ฉะนั้น การให้ความสนใจนักเรียนอย่างทั่วถึงย่อมทำให้นักเรียนไม่กล้าที่จะพูดคุย หรือเล่นในเวลาเรียน นอกจากนี้การจำชื่อนักเรียนได้หมดทุกคน ย่อมทำให้นักเรียนเกิดความศรัทธาและความนิยมในตัวครู ซึ่งผลที่จะติดตามมาก็คือนักเรียนจะเกิดความเกรงใจด้วย ทำให้การปกครองชั้นเรียนเป็นไปอย่างมีระเบียบ ไม่ทำให้เกิดปัญหา ดังผลการวิจัยของ ภัทนี ฝาติกรวงษ์ (2522) และ วัฒนา ชัยพงษ์ (2520) ที่พบว่านิสิตมีปัญหาในการปกครองชั้นเรียน เพราะจำชื่อนักเรียนได้ไม่ครบทุกคน และไม่สามารถจะดูแลนักเรียนได้ทั่วถึง เนื่องจากจำนวนนักเรียนมีมากเกินไป

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของนิสิตฝึกสอน อาจารย์นิเทศก์ และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาเกี่ยวกับการฝึกสอนวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และสถาบันฝึกหัดครูทั่ว ๆ ไป

1.1 ก่อนออกฝึกสอนทางภาควิชาควรจัดอบรมระยะสั้นแก่นิสิต โดยเพิ่มเติมความรู้ในเรื่อง การทำบันทึกการสอน วิธีการทำอุปกรณ์การสอนแบบต่าง ๆ ฝึกทักษะการอ่านทำนองเสนาะ การใช้วิธีสอนกับนักเรียนแต่ละประเภท และวิธีการวัดและประเมินผลแบบต่าง ๆ

1.2 ในระหว่างที่นิสิตฝึกสอน ทางคณะควรให้ห้องสมุดเพิ่มจำนวนหนังสือที่นิสิตต้องใช้ค้นคว้าประกอบการสอน และควรให้สิทธิพิเศษแก่นิสิตในเรื่องการยืมหนังสือ เช่น ยืมได้มากและนานกว่าเดิม

1.3 ทางคณะควรให้ความสะดวกในเรื่องการยืมสื่อการสอน และควรเตรียมไว้ให้เพียงพอกับจำนวนนิสิต

1.4 ทางคณะควรให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรงเรียนที่นิสิตจะออกไปฝึกสอน รวมทั้งบอกให้ทราบถึงปัญหาการฝึกสอนในด้านต่าง ๆ ที่นิสิตรุ่นก่อนประสบมาแล้ว พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีแก้ไขด้วย

1.5 ทางคณะควรจะเพิ่มวิชานาฏศิลป์ โดยจัดให้เป็นวิชาบังคับสำหรับนิสิตที่เรียนวิชาภาษาไทยเป็นวิชาเอก

1.6 ทางคณะควรจะเพิ่มวิชานิเทศการสอนภาษาไทย โดยจัดให้เป็นวิชาบังคับสำหรับนิสิตปริญญาโท สาขาการสอนภาษาไทย และในขณะที่นิสิตออกฝึกสอนก็อาจจะส่งนิสิตที่เรียนวิชานี้ไปช่วยอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะนิเทศการสอน วิธีการนี้นอกจากจะทำให้นิสิตฝึกสอนได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากทางคณะแล้ว ยังทำให้นิสิตปริญญาโท มีประสบการณ์ในการนิเทศการสอนภาษาไทยด้วย

1.7 โรงเรียนหลายแห่งยังขาดแคลนสื่อการสอน เพราะไม่มีงบประมาณ ในเวลาที่นิสิตเรียนวิชาสื่อการสอนอาจารย์ผู้สอนควรจะฝึกให้นิสิตทำสื่อการสอน และนำไปแจกให้โรงเรียนที่ขาดแคลน

1.8 สภาพของโรงเรียนที่นิสิตไปฝึกสอนแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน บางโรงเรียนมีความพร้อม ทุก ๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสื่อการสอน นักเรียน เพราะฉะนั้นการประเมินผลควรจะพิจารณาจากสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และสภาพของนักเรียนประกอบด้วย

1.9 ทางคณะควรแจ้งผลการประเมินผลการฝึกสอน และควรส่งคำเสนอแนะให้โรงเรียนว่าควรปรับปรุงอะไรบ้างที่เกี่ยวกับนิสิตฝึกสอน เพื่อนิสิตรุ่นต่อไปจะได้รับความสะดวกมากขึ้น

1.10 ก่อนที่นิสิตจะออกฝึกสอนจริง ควรจัดให้นิสิตไปสังเกตการสอนตามโรงเรียนที่จะส่งนิสิตไปฝึกสอน เพื่อนิสิตจะได้เห็นและมีโอกาสซักถามเกี่ยวกับวิธีสอน การควบคุมชั้นเรียน และการแก้ปัญหาของครูผู้สอน

1.11 ทางคณะควรจัดอบรมเกี่ยวกับการนิเทศการสอนภาษาไทยแก่อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน

1.12 ในเวลาที่มีการอบรมความรู้แก่ครูภาษาไทย ทางคณะควรส่งนิสิตชั้นปีที่ 3 เข้าร่วมการอบรมด้วย นิสิตจะได้รับความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับการสอนภาษาไทย

1.13 ในระหว่างที่นิสิตฝึกสอน ทางคณะควรจะจัดให้มีการสัมมนา เพื่อให้นิสิตแต่ละวิชาเอกมาร่วมแก้ปัญหาด้วยกัน

1.14 โรงเรียนไหนที่มีความพร้อมที่จะรับนิสิตฝึกสอน ทางคณะก็ควรจะส่งนิสิตไปฝึกสอนทุกปี เพื่ออาจารย์นิเทศก์ฝ่ายคณะและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะได้มีความสัมพันธ์กันดี และทางโรงเรียนก็จะได้แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ นิสิตรุ่นต่อ ๆ ไปก็จะได้รับความสะดวกมากขึ้น ซึ่งจะทำให้การฝึกสอนบรรลุผลดียิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับโรงเรียน

2.1 การคัดเลือกอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน ควรคัดเลือกอาจารย์ที่มีวุฒิทางการศึกษา มีประสบการณ์ในการสอน มีสุขภาพจิตดี เป็นผู้ที่เห็นความสำคัญของการฝึกสอน และที่สำคัญจะต้องไม่มีงานที่รับผิดชอบในด้านต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากการสอน เพื่อจะได้มีเวลาดูแลให้คำแนะนำนิสิตอย่างใกล้ชิด

2.2 ทางโรงเรียนควรจัดให้นิสิตได้พักในห้องเดียวกับอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรี
เพื่ออาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียนจะได้ดูแลนิสิตอย่างใกล้ชิด และช่วยแก้ไขเมื่อนิสิตมีปัญหา

2.3 ทางโรงเรียนควรจะจัดให้นิสิตสอนห้องที่นักเรียนมีความพร้อม ไม่ควรให้นิสิตสอนนักเรียนห้องที่มีปัญหา

2.4 ทางโรงเรียนควรจัดทำศูนย์วัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาต่าง ๆ เพื่อให้ครูและนิสิตฝึกสอนได้ยืมไปใช้

2.5 ทางโรงเรียนควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากสถาบันฝึกหัดครู และนำไปแก้ไข

3. ข้อเสนอแนะสำหรับนิสิตฝึกสอน

3.1 ก่อนออกฝึกสอน นิสิตควรจะนำหนังสือเรียนภาษาไทยทุกระดับมาช่วยกันทำโครงการสอน

3.2 ในระหว่างที่ฝึกสอน นิสิตที่สอนระดับชั้นเดียวกัน ควรจะได้วางแผนทำบันทึกการสอน และจัดหาสื่อการสอนด้วยกัน

3.3 นิสิตควรจะอ่านวรรณคดีไทยฉบับเต็มทุกเรื่อง และควรอ่านหนังสือที่เขียนถึงเกร็ดความรู้ต่าง ๆ ในวรรณคดีไทย ความรู้ในเรื่องเหล่านี้นิสิตสามารถนำไปใช้ประกอบการสอนภาษาไทยได้

3.4 นิสิตควรจะมีความรู้พิเศษเกี่ยวกับดนตรี นาฏศิลป์ เช่น เล่นดนตรีเป็น ร้องเพลงได้ รำไทยได้ ความรู้เหล่านี้จะเป็นประโยชน์เมื่อนิสิตออกฝึกสอนและเมื่อเป็นครูสอนภาษาไทยในอนาคต

3.5 นิสิตควรสนใจ ข่าวสาร เหตุการณ์ต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ ค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ เพื่อนำความรู้เหล่านี้มาใช้ในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยให้สอดคล้องกับสภาพการณ์รอบ ๆ ตัวนักเรียน

3.6 นิสิตควรจะบอกจุดประสงค์ในการสอนแต่ละเรื่องให้นักเรียนทราบ เพราะว่าในปัจจุบันนี้กระทรวงศึกษาธิการได้มีคำสั่งให้ครูที่สอนทุกวิชาบอกจุดประสงค์ในการสอนแต่ละเรื่องให้นักเรียนทราบ เพื่อประโยชน์ในการวัดและประเมินผล

3.7 นิสิตควรเอาใจใส่คอยแก้ไขสิ่งที่บกพร่องในตัวนักเรียน เช่นในเรื่องการเขียนตัวสะกด

<u>ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย</u>

เพื่อให้การฝึกสอนวิชาภาษาไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สถาบันฝึกหัดครูแต่ละแห่งควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับ การติดตามผลนิสิตฝึกสอนวิชาภาษาไทย เพื่อที่จะได้นำผลมาปรับปรุงการเรียนการสอน และหลักสูตรวิชาภาษาไทยให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของสังคม